

VELIČASTNE PROSLAVE DNEVA REPUBLIKE NA TRŽAŠKEM OZEMLJU IN V JUGOSLAVIJI

Svečan sprejem na Gospodarski delegaciji FLRJ v Trstu in na sedežu VUJA v Kopru

NAD SESTITISOGLAVA MNOZIČA NA VELIČASTNI PROSLAVI 29. NOVEMBRA VECERAJ V BUJAH

Stročje je Rihard Knez, šef Gospodarske delegacije FLRJ v Trstu, privedel slovesen sprejem v novih prostorih delegacije na čast jugoslovenskega narodnega praznika 29. novembra...

Med nazvoznimi smo opazili tamskinega poveljnika obronke ženskih sil cone A, komandanta ameriških obrončenih sil v Trstu...

Slavnosen sprejem na VUJA

Včeraj dopoldne je komandant Vojne uprave JA jugoslovenske cone Tržaškega ozemlja polk. Mirkko Lenac sprejel ob prazniku dneva republike predstavnike ljudske oblasti...

MAC ARTHURJEVA ARMADA SE UMIKA pred silovito ofenzivo kitajskih armad

WASHINGTON, 29. — V nočnem govoru, katerega so prenašale radijske postaje, je državnemu tajniku Achesonu obtožilo Sovjetsko zvezo, da nudi pomoč napadalcem na delu zavira delo OZN...

Bruhanje Etna

CATANIA, 29. — Zaradi izbruhov je Etna se položaj postobal za krize Rinazzo in Milo. Izven nevarnosti je naselje Fornazzo...

Bevinove izjave v zbornici o angleški zunanji politiki

Glede Koreje izjavlja Bevin, da je treba najti sporazumno rešitev - Prihodni teden se bodo predstavili trije zahodni sil razgovorjali o odgovoru na sovjetsko noto o Nemčiji

LONDON, 29. — Zjutraj se je v naglici sestala angleška vlada zaradi ameriškega uradnega sporočila o kitajskem napadu na Korejo...

Pleven postavil vprašanje zaupnice

PARIZ, 29. — Kakor določeno, se je danes zjutraj sestala ministrski svet. Cilni Bevin je predložil vprašanje zaupnice o sestavi v politiki vlade...

Novo železniško proga Skoplje-Raduša

Na trasi rove normalnotirne proge Skoplje-Raduša, ki predstavlja prvi del velike železniške proge Beograd-Besni bo prvo dni položili prve tramovce. Prvi del proge od Skoplja do Raduše, kjer je na največji razdalji kromovne ruše, je dolg 20 km...

Proslava v Rimu

RIM, 29. — Danes je jugoslovansko poslanstvo v Rimu ob dnevu republike pridelilo slovesen sprejem v svojih prostorih. Goste sta sprejela polno močni ministri Mladen Iveković in njegova soproga, Navzočji so bili predsednik vlade in ministri Italije...

Šumacherjevi pogoji za nemško oborožitev

BERLIN, 29. — Socialistični prvak Zahodne Nemčije Kurt Schumacher je pred 10 tisoč simpatizerji izjavil, da mu je komandant Adenauer večkrat zagotovil, ki mu jih je on postavil za sodelovanje Nemčije pri evropski obrambi...

William Foster prispel v Pariz

HANOI, 29. — Cesar Badao je prvi prispel v mesto, ki ga je prevzela vojska. Mimohod njega 45 minut. Poročilo, da je William Foster, upravnik ECA prispel danes v Pariz, potem ko se je vrnil s potovanja v Indijo...

AUSTIN ZAHTEVA GLASOVANJE o resoluciji 6 držav glede Koreje

LAKE SUCCESS, 29. — Na današnji seji Varnostnega sveta je sovjetski delegat Malik zahteval, naj se prečita protest severnokorejskega zunanjega ministra zaradi grozovnjivega ameriških in južnokorejskih sil proti korejskim patriotom...

MAC ARTHURJEVA ARMADA SE UMIKA pred silovito ofenzivo kitajskih armad

WASHINGTON, 29. — V nočnem govoru, katerega so prenašale radijske postaje, je državnemu tajniku Achesonu obtožilo Sovjetsko zvezo, da nudi pomoč napadalcem na delu zavira delo OZN...

DNEVNIK SLOVENCŮ V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/III. nadst. - Telefon 11-32

Za rešitev brezposelnosti sezonskih delavcev

Pričetek del pri melioraciji gradiškega močvirja

Ze v večerajšnji številki smo na kratko pisali, da so se na sedežu pokrajinskih odposlancev sestali predstavniki Trgovinske zbornice, sindikatov, Uprave za delo ter župani iz Gorice, Fara, Gradiške, Romansa, Koprivice, Krminja in Marjana, da bi se spoznale glede pospešitve del pri melioraciji kranjskega močvirja. Poročilo o stanju del je pojal ing. Candussi. Sprejeli so tudi resolucijo, v kateri je rečeno, da je treba odposlati v Rim enega predstavnika melioracijske zadruge, ki naj osebno prisostuje postopku glede pospešitve dela na melioraciji. Melioracijska zadruga se je seznanila z namenom dela in se je pripravila, da bo delala v melioraciji. V tokratni resoluciji je rečeno, da se mora delo pri melioraciji začeti čim prej, da se delavci ne bodo morali vračati domov brez dela. Melioracijska zadruga se je seznanila z namenom dela in se je pripravila, da bo delala v melioraciji. V tokratni resoluciji je rečeno, da se mora delo pri melioraciji začeti čim prej, da se delavci ne bodo morali vračati domov brez dela.

Kreditni za obnovitev

industrijskih naprav, ki so obratovali v Julijski krajini in Dalmaciji, Gorici ne bodo veliko pomagali

V «Gazzetta Ufficiale» je bil dan objavljen zakon, na osnovi katerega bodo finančni industrijski krediti, ki so obratovali v Julijski krajini in Dalmaciji, Gorici ne bodo veliko pomagali. V «Gazzetta Ufficiale» je bil dan objavljen zakon, na osnovi katerega bodo finančni industrijski krediti, ki so obratovali v Julijski krajini in Dalmaciji, Gorici ne bodo veliko pomagali.

Od tega zneska so bile štiri milijarde lir namenjene za zgraditev industrijskih in obrtniških podjetij ali zadrug, ki so obratovali na ozemlju Julijske krajine in v Dalmaciji zaradi prenehanja obratovanja zaradi vojne in povojnih sprememb. Ta podjetja bodo morala zgraditi in prirediti z obratovanjem v Južni Italiji ali na otokih, oziroma v industrijski coni v Apaniji, v gorških občinah in v Anconii.

Ostalih pet milijard lir pa so namenili obnovi industrijskih naprav v Trentu, ki so bile poškodovane v drugi svetovni vojni.

Iz tega sledi, da je italijanska vlada dolžna štiri milijarde lir za zgraditev industrijskih naprav v Južni Italiji na italijanskih otokih in v industrijski coni v Apaniji, v mestu Anconii in v gorških pokrajini. Po drugi strani pa so samo za Trento in njegovo okolico dolžni pet milijard lir, ki naj služijo za zgraditev industrijskih podjetij, ki so bila v vojni uničena ali poškodovana.

Štiri milijarde, glede na dejstvo, da bodo tako razkrošene med posamezne italijanske kra-

IZPRED SODIŠČA

Busatta kaznovan zaradi napada pri Spominskem parku

Pred sodne oblasti je včeraj prišel zopet obtoženi v večerajšnji številki smo na kratko pisali, da so se na sedežu pokrajinskih odposlancev sestali predstavniki Trgovinske zbornice, sindikatov, Uprave za delo ter župani iz Gorice, Fara, Gradiške, Romansa, Koprivice, Krminja in Marjana, da bi se spoznale glede pospešitve del pri melioraciji kranjskega močvirja. Poročilo o stanju del je pojal ing. Candussi. Sprejeli so tudi resolucijo, v kateri je rečeno, da je treba odposlati v Rim enega predstavnika melioracijske zadruge, ki naj osebno prisostuje postopku glede pospešitve dela na melioraciji. Melioracijska zadruga se je seznanila z namenom dela in se je pripravila, da bo delala v melioraciji. V tokratni resoluciji je rečeno, da se mora delo pri melioraciji začeti čim prej, da se delavci ne bodo morali vračati domov brez dela.

Nej je strelila 23-letna Dorina Bisi iz Sv. Mihaela pri Tilmentu, ki je sodnikom prav tako, kot Rocca povedala, da je šla v Jugoslavijo iskat dela in zaslužiti. Tudi njej so naložili isto kaznen in ji jo tudi odpuščali.

Nato so zaradi nezakona itga prestopa meje med Italijo in Jugoslavijo sodili še Hektorju Ursellu iz Buja pri Vidmu. Ker ni bil še nikoli kaznovan, so mu kazni odpuščali na podlagi odpuščanja odredene za dne 23.12.1949.

Motorist oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

Zaradi pomanjkanja dokazov so pred sodiščem opustili 35-letnega Josefa Lenardona iz Ronk, kateremu je obtožnica očitala, da je dne 3. julija letos na mostu IX. avgusta povozil delavko Battisti Franco, ko se je ta vracala domov iz podgorške prednice. Pred sodnikom je Lenardon izjavil, da ni on kriv nesreče ter da je ženska sama zletela pod njegovo motorno kolo. Baje je Battistijeva gluha in je motor opazila šele, ko je ta potov svetil za njenim hrbtom. Tedaj se je preplašila in se mu hotela umakniti. Toda napravila je korak v nasprotno smer in prišla pod kolo. Pri nesreči je zadobila več udarcev, zaradi katerih se je morala zdraviti 15 dni. V prid Lenardona je govorilo tudi dejstvo, da je Lenardon pri nesreči ostal na motorju, kar dokazuje, da je vozil zelo počasi in previdno.

VSADKANJI POBEGI V JUGOSLAVIJO

Število italijanskih državljanov, ki jih brezposelnost in beda poganja čez meje, zlasti v Jugoslavijo, je dneвно večja. O tem se lahko prepričamo v sodnih dvoranah, kamor pridejo vsi oni, ki se iz Jugoslavije vrnejo tudi samo na obisk k svojcem. Ker običajno nimajo dovolj sredstev in je tudi zelo težko priti do potnega lista za Jugoslavijo, si vsi pomagajo ilegalno čez mejo in s pomočjo tujih državljanov, ki jim izda italijanski konzulat v Zagrebu. Tako jim stopijo na italijanska tla njih oblasti spravijo v zapor in pred sodišče. Na večerajšnji razpravi pred gorjsko sodnjo

SEMNJI SV. ANDREJA V GORICI

Poslednje priprave v teku

Gosta megla leži nad mestom in iz nje od časa do časa prične rasti. Zalostra slika, se bolj zalostan okvir, v katerem se postavlja gorjski sejem. Vendar tako vreme ne moti lastne zabavišne itd., da bi ne poskusili svoje sreče pri zaslužku. Zlasti v večerajšem dnevu je bilo na Travniku in na trgu pri Ljudskem vrtu precej živčava. Opolne so se otroci iz dijakih iz nižjih gimnazij poragubiti med kričeče pobavnimi avtomobili, iz katerih so delavci razkladal sestave dele vrtiljak, dalje barake, ki bodo služile kot strelišče, in drugo. Na Travniku bodo postavili vrtiljak in ploščo, kjer bodo namestili avtomobile na električni pogon. Otroci so že vse preiskali, vse jim je že več ali manj znano iz prejšnjih sejmov. Nekaj pa niso opazili. Cirkus, ki je vsako leto privabljal veliko radovednežev in bil od vseh zaželen, je za letos odločil svoje prihode. Tudi brez njega bo dovolj veselja.

Nocoj seja občinskega sveta

V tork zvečer je občinski svet pod predsedstvom župana dr. Bernardisa ponovno sestel. Seje se je udeležilo le peto število svetovalcev, vendar jih je bilo toliko, da je bila seja sklepčna.

Vprašanje, o katerem so razpravljali, ni bilo zanimivo in ni pritegnilo svetovalcev k risustviji. V glavnem so se je udeleževali odvetnik Culot, dr. Develag, Batt, tu pa tam pa so vanjo posegli tudi slovenski svetovalci.

Ko je dr. Bernardis prečital 35. člen, so se slovenski svetovalci izrazili proti trjemu in predlagali, da bi ga črtali, vendar niso uspeli.

Važno vprašanje pa je predstavljal imenovanje stenografa, ker so se nekateri svetovalci potožili, da bi bilo treba na sejal slaherno besedo dati v stenografski zapisnik. Odv. Culot je bil celo mnenja, da bi bil namesto stenografa veliko bolj na mestu magnetofon,

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Trenutno še ni znano, kakšni so rezultati pogajanj; vendar prevladuje mnenje, da bodo z delom v najkrajšem času pozdelavo pričeli. V ta namen bodo poslali tovarni precejšnjo količino oljnega semena v predelavo.

Trenutno so postavili zahtevo, naj tovarni pošljejo šest tisoč ton semena, Pravijo, da so trenutno obljubili količino semena, ki se močno približuje celotnemu kontingentu.

Iz tega skoraž z gotovostjo sklepamo, da je podjetje na najboljši poti in da bo v teh

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Nocoj seja občinskega sveta

V tork zvečer je občinski svet pod predsedstvom župana dr. Bernardisa ponovno sestel. Seje se je udeležilo le peto število svetovalcev, vendar jih je bilo toliko, da je bila seja sklepčna.

Vprašanje, o katerem so razpravljali, ni bilo zanimivo in ni pritegnilo svetovalcev k risustviji. V glavnem so se je udeleževali odvetnik Culot, dr. Develag, Batt, tu pa tam pa so vanjo posegli tudi slovenski svetovalci.

Ko je dr. Bernardis prečital 35. člen, so se slovenski svetovalci izrazili proti trjemu in predlagali, da bi ga črtali, vendar niso uspeli.

Važno vprašanje pa je predstavljal imenovanje stenografa, ker so se nekateri svetovalci potožili, da bi bilo treba na sejal slaherno besedo dati v stenografski zapisnik. Odv. Culot je bil celo mnenja, da bi bil namesto stenografa veliko bolj na mestu magnetofon,

S seje občinskega sveta

V tork zvečer je občinski svet pod predsedstvom župana dr. Bernardisa ponovno sestel. Seje se je udeležilo le peto število svetovalcev, vendar jih je bilo toliko, da je bila seja sklepčna.

Vprašanje, o katerem so razpravljali, ni bilo zanimivo in ni pritegnilo svetovalcev k risustviji. V glavnem so se je udeleževali odvetnik Culot, dr. Develag, Batt, tu pa tam pa so vanjo posegli tudi slovenski svetovalci.

Miklavževanje v Standrežu

Prosvetno društvo «Olton Zupaničev» in Standrežu prireditelj v tork 5. decembra v kinodvorani pri Lutmanu miklavževanje. Ob tej priliki na pobudo domače prosvete nastopilo lutkovno gledališče.

Prosvetno društvo vabi na ta prijeten večer vse člane in prijatelje ter opozarja, da bo Miklavž brez izjeme obdaril vse navzoče. Darila sprejemajo v kinodvorani na dan miklavževanja od 15 do 17.

Sečjole Sprejete obveze

na prodajnem množičnem sestanku

V soboto zvečer smo imeli dobro obiskan prodajni množični sestanek, na katerem smo postavili kandidatsko listo. Izbrali smo najboljši tovariše, da nas bodo predstavljali v okrajnem zboru SIAU. Pregledali smo tudi dosežane delo in ugotovili, da smo samo v zadnjem tednu napravili 774 prodajnih ur. Pri delih je sodelovalo 52 članov SIAU in dva vozova, ki sta prevozila 23 kub. m raznega materiala.

Poleg tega smo na tem sestanku sklenili, da bomo popravili cesto, ki povezuje kraja Lonzan in Agorzo. Za dograditev te ceste bo potrebnih okoli 4000 delovnih ur. Vsi navzoči so se obvezali, da bodo to delo čimprej dokončali. Prevoz potrebnega materiala, okoli 250 m gruča in okoli 180 m kamenja, kameša in zemlje, je sprejela kmeška nabavno-prodajna zadruga.

Sprejeti je bil tudi sklep, da se takoj organizira frontna brigada, katere bi razdeljena v skupine. Najboljši tovariši so bili izbrani za voditelje skupin. Vsak dan bo šla na delo ena skupina. Za delo se najbolj za-

znani najpreje, kje so se Slovenci naselili, nkar pokaže v ponatisu Brižinskih spomenike, prvi zapis slovenske besede (okrog leta 1000) predno preide protestantsko književnost. V izvirniku vidimo Primoža Trubarja Katekizem, ki predstavlja našo prvo tiskano knjigo (1551). V nemškem prevodu je povedal naslov: Catechismus in der Windischen Sprache. Obiskovalci razstave so tudi občudovali Jurja Dalmatina Biblio (1584), največje delo naših protestantov. Marsikdo je iz pozelenja pogledal na prvo stran kjer piše: Gmain Predgavor zhes vsvo Sveto Biblio.

Dobo staroslovenskega bogoslužja v Istri pa nam je prikazal Glagolski misale, ki smo ga redavno našli - kajpada na podstrešju - nekje v Umazju. Ta misale, ki ga je izdelal v Rimu leta 1741 kongregacija de propaganda fide pove v latinščini, da je napisan v «Sclavonicki idiomate», kar pomeni v slovenskem jeziku.

Dobo resničnega razvoja slovenske književnosti nam pred očjo dela Linhart, Vodnika, Prešerna.

Sledi romarika s Simonom Jenkom, Franom Levstikom, Josipom Jurčičem - prvim slovenskim romanopiscem, Simonom Gregorčičem, Ivanom Tavčarjem, Jankom Kersnikom in da ne pozabimo z Josipom Stritarjem.

V lepih knjižnih izdajah so pred očmi naturalisti ter naša moderna. Tako se vrstijo od novomeškega Milana Puglja, Meško, Finžgar, Kraigher, Cancar, Kette, Zupančič, dokler ne pridemo na slovistiko, ki je nastala med obema vojnoma. Tu blesti zlasti naš kraski poet Srečko Kosovel, nato Prežihov Voranc in drugi mlajši, dokler ne trdimo v dobo okupacije in borbe za osvoboditev, kjer spoznamo Kajuhua, Bora, Kosmača, Kozaka itd.

Velik porast slovenske knjige spoznamo v oddelku «Dobrota in svoboda». Poleg leposlovja pa imamo še poseben oddelke razstave, kjer je nako-pišena literatura, znanstvena dela, gospodarstvo, slovartji, prevodi iz tujih literatur, umetnost, šolske knjige in knjige za otroke.

Razstava je urejena kronološko pregledno; obiskovalca se

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Nocoj seja občinskega sveta

V tork zvečer je občinski svet pod predsedstvom župana dr. Bernardisa ponovno sestel. Seje se je udeležilo le peto število svetovalcev, vendar jih je bilo toliko, da je bila seja sklepčna.

Vprašanje, o katerem so razpravljali, ni bilo zanimivo in ni pritegnilo svetovalcev k risustviji. V glavnem so se je udeleževali odvetnik Culot, dr. Develag, Batt, tu pa tam pa so vanjo posegli tudi slovenski svetovalci.

Ko je dr. Bernardis prečital 35. člen, so se slovenski svetovalci izrazili proti trjemu in predlagali, da bi ga črtali, vendar niso uspeli.

Važno vprašanje pa je predstavljal imenovanje stenografa, ker so se nekateri svetovalci potožili, da bi bilo treba na sejal slaherno besedo dati v stenografski zapisnik. Odv. Culot je bil celo mnenja, da bi bil namesto stenografa veliko bolj na mestu magnetofon,

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Trenutno še ni znano, kakšni so rezultati pogajanj; vendar prevladuje mnenje, da bodo z delom v najkrajšem času pozdelavo pričeli. V ta namen bodo poslali tovarni precejšnjo količino oljnega semena v predelavo.

Trenutno so postavili zahtevo, naj tovarni pošljejo šest tisoč ton semena, Pravijo, da so trenutno obljubili količino semena, ki se močno približuje celotnemu kontingentu.

Iz tega skoraž z gotovostjo sklepamo, da je podjetje na najboljši poti in da bo v teh

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Nocoj seja občinskega sveta

V tork zvečer je občinski svet pod predsedstvom župana dr. Bernardisa ponovno sestel. Seje se je udeležilo le peto število svetovalcev, vendar jih je bilo toliko, da je bila seja sklepčna.

Vprašanje, o katerem so razpravljali, ni bilo zanimivo in ni pritegnilo svetovalcev k risustviji. V glavnem so se je udeleževali odvetnik Culot, dr. Develag, Batt, tu pa tam pa so vanjo posegli tudi slovenski svetovalci.

Ko je dr. Bernardis prečital 35. člen, so se slovenski svetovalci izrazili proti trjemu in predlagali, da bi ga črtali, vendar niso uspeli.

Važno vprašanje pa je predstavljal imenovanje stenografa, ker so se nekateri svetovalci potožili, da bi bilo treba na sejal slaherno besedo dati v stenografski zapisnik. Odv. Culot je bil celo mnenja, da bi bil namesto stenografa veliko bolj na mestu magnetofon,

Tržiška tovarna olja bo te dni pričela z delom

Določenih je bilo 6 tisoč ton oljnega semena za predelavo

V Rimu so ponovno pričeli pogajanja med nasprotujočimi si strankama v tržiški tovarni za olje. Seji so prisostvovali poslanec Baresi, predsednik konzorcija dr. Coppola in še nekateri predstavniki sindikalnih strok.

Trenutno še ni znano, kakšni so rezultati pogajanj; vendar prevladuje mnenje, da bodo z delom v najkrajšem času pozdelavo pričeli. V ta namen bodo poslali tovarni precejšnjo količino oljnega semena v predelavo.

Trenutno so postavili zahtevo, naj tovarni pošljejo šest tisoč ton semena, Pravijo, da so trenutno obljubili količino semena, ki se močno približuje celotnemu kontingentu.

Iz tega skoraž z gotovostjo sklepamo, da je podjetje na najboljši poti in da bo v teh

Dustolovščine dobrega vojaka Švejka v svetovni vojni

16. PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAC ILLUSTRIRAL DR. ROBERT HLAVATY

JAROSLAV HAEKEL

ne bo siljal, utegnili bi imeti sitnosti. Glejte, krčmarica joče. Gospa Palivčeva je zares jokala na svojem stolu za točilnico.

«Zakaj jokate, gospa krčmarica?» je vprašal Bretschneider. «V treh mesecih bomo vojno dobili, pride amnestija, vas spod se vrne, mi pa bomo pri vas pokrokalii.»

«Ali pa morda ne mislite, da bomo zmagali?» se je obrnil k Švejku.

«Čemu to venomer prežvekovati!» je rekel Švejk. «Zmagati moramo, pa basta, toda zdaj moram že domov.»

Švejk je plačal svoj račun ter se vrnil k stari postreznici, gospe Müllerjevi, ki se je hudo prestrašila, ko je videla, da je mož, ki odklepa stanovanjska vrata, Švejk.

«Misliš, sem, gospod, da se boste vrnili sele čez nekaj let,» je rekla z običajno iskrenostjo, «za ta čas sem iz usmiljenja vzela na stanovanje nekega vratarja iz nočne kavarne, ker je bila pri nas trikrat preiskava, in ko niso mogli ničesar najti, so rekli, da ste zgubljeni, ker ste rafinirani.»

Švejk se je brže prepričal, da si je neznanj tujez docela udobno uredil svoje bivanje. Spal je v njegovi postelji in je bil celo tako plemenit, da se je zadovoljil s polovico postelje, drugo polovico pa je prepustil nekemu dolgočasemu bitju, ki je spal in ga je hvaležnosti objemalo okrog vratu, medtem ko so se deli moške in ženske garderobe valjali okrog postelje. Iz te zmede je bilo videti, da se je vratar iz nočne kavarne vrnil s svojo damo v vselem nastrojenju.

«Gospod,» je zaklicala Švejk in tresel vsiljenca, «da ne za-

mudite obeda! Zelo bi mi mrzelo, če bi vi o meni pravili, da sem vas ven vrzel, ko že niste mogli nikjer dobiti obeda.»

Vratar iz nočne kavarne je bil hudo zaspan; dolgo je trajalo, preden je razumel, da se je lastnik postelje vrnil domov in da ga zahteva zase.

Po navadi vseh vratarjev iz nočnih kavarn se je tudi ta gospod izrazil, da bo vsakega premlatil, kdor ga bo budil, in je poskusil spati naprej.

Švejk je medtem pobral njegovo garderobo, mu jo prinesel k postelji, ga energično stresel in dejal:

«Če se ne oblečete, vas vržem na cesto taksnega, kakor ste. Za vas bo veliko bolje, ako zletite od tod običeni.»

«Jaz sem hotel spati do osmih zvečer,» se je ustrašil vratar in si oblabil hlače; plačujoč za posteljo dve kroni na dan tisti gospe in si lahko vodim sem gospodične iz kavarne. Mena, k vstani!»

Ko si je pripenjal ovratnik in vezal kravato, je bil že toliko pri zavesti, da je mogel Švejku zagotoviti «da je nočna kavarna „Mimosa“ zares ena izmed najbolj dostojnih nočnih lokalov, kamor smejo edine dame, ki imajo poljskega knjižico popolnoma v redu; prisočno je vablil Švejka, naj pride na obisk. Nasprotno pa njegova družica nikakor ni bila zadovoljna s Švejkom in je uporabila nekaj prav dostojnih izrazov, med katerimi je bil najdostojnejši:

«Ti vlačugar nesramni!»

Ko sta odšla, je Švejk hotel z gospo Müllerjevo pospravljati, toda ni našel za njo nobenega sledu razen kosčka papirja, na

KINO

VERDI, 17: «Cloveška tarča»; B. Williams.

VITTORIA, 17: «Manons, C. Aubry.

CENTRALE, 17: «Ni miru med oljkami, M. Bosé in R. Val-lone.

MODERNO, 17: «Duša in telo»; J. Garfield.

EDEN, 17: «Sv. Janez obglavljen».

Nesreča pri žagi

V popoldanskih urah, in sicer okoli 15, se je v Ulici Nazario Saura, kjer je sklaščiče

ISTRSKI DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

V kraljestvu palčkov,

Otroci in odrasli soglasni v sodbi nad uspehom nastopa dijakov koprške slovenske gimnazije

Kljub temu da so dijaki koprške slovenske gimnazije v ponedeljek prvič javno nastopili na odru, so nas prijetno presenetili s svojo igro «V kraljestvu palčkov». Običajno, ki je napolnilo koprsko gledališče do zadnjega kotlička, je po vsakem dejanju z burnim ploščanjem poplačalo mlade igralce, ki so prepeljali občinstvo, odrasle kakor tudi male, v pravilno kraljestvo palčkov. Ob vselem pri-zoru so se blešele otroške oči, ob žalostnih dogodkih pa si slisaj jok, zaskrbljen klic ma-

ma, mamica, deklica je umrla, kje je deklica. Mamice so morale tolažiti svoje malčke, ob končani predstavi pa jih je bilo treba še tolažiti.

Se mnogo bi jih rado prišlo na predstavo, pa ni bilo moč. Tudi iz Trsta se je prijavilo okrog 50 staršev s svojimi otroki, tudi od tam, zlasti iz Opčin in drugod iz samega mesta bi jih prišlo še več, pa so bili vsi listki v hipu razprodani.

Predstavi je prisostvoval tudi tov. Grbec, ki je uglašil hud. Med drugim odmorom je pozdravil občinstvo in nagovoril zlasti mladino ter jo izpodbudil, naj nadaljuje po svoji poti in goji svojo narodno kulturo, glasbo, petje, umetnost in jo širi med svojim narodom. Omenil je, kako so se pred 42 leti v Kopru zbirali mladi slovenski dijaki na učiteljsku in prav tedaj začeli plodovito delo na področju kulture. Med njimi je bil tedaj tudi tov. Ribičič, ki je spisal to in mnogo drugih iger, skupaj z njim je bil tudi tov. Grbec, ki je uglašil to njegovo delo, in mnogo drugih zaslužnih kulturnih delavcev.

Med prvim odmorom je pozdravil navzoče tov. Jernej in poudaril velik pomen predstave, na kateri prvič nastopajo istrski dijaki. sinovi nekdanje tužne Istre, ki si sedaj v svobodi grade lepšo bodočnost in razvijajo svojo narodno kulturo s pomočjo ljudske oblasti.

Lahko rečemo, da je bila igra razen malenkostnih pomanjklivosti na višku. Koprski dijaki so lahko ponosni. Le tako naprej, mladi Istranli! Največjo zaslugu za lep uspeh ima tov. Dujec Franc, ki je režiral igro in vložil vse svoj trud, da je pripravil v sklopu petih tednih tako igro z elementi, ki niso nikdar še nastopali.

Zelo smo v zadesi in ne vemo koga naj bi bolj pohvalili. Bruno Eljer je bil prvi kralj palčkov, prav sprejeto je odigral svojo vlogo vse do kraja kot se sposobi kralju Valerija Cupin, ki je imela najtežjo vlogo, saj je morala plešati, peti in govoriti, je bila kos svojih vlogi tako v igri, plesu in petju. Omeniti moramo še dva resna kraljeva svetovalca Nevo Perko in Mitjo Race; Anica je bila pravi preplašen in nedolžen otroček,

ki se zgubi v gozdu in se znajde v kraljestvu palčkov. Moraj bi že napisati imena vseh ostalih, vseh 45 vil, palčkov, graščakov itd., vsi so dali vse iz sebe in dali svoj prispevek za tako lep uspeh.

Igro je spremljal orkester JA iz Portorosa pod spretnim vodstvom tov. Josipa Jankoviča. Pri takih igrar pa je potrebno, da so večkrat skupne vaje z orkestrom zaradi povezave in skladnosti.

Scenarij, ki ga je pripravil tov. Saksida, je bil enostaven in primeren za tako pravilno ozračje. Morda je le nekoliko premajhen za večji oder.

Lepe kostume so razni barvni reflektorji za posamezne scene in figure, tako na primer, kadar vile plešejo, ko se patki prebujajo itd.

Vsekakor pa moramo čestitati igralcem in vsem, ki so sodelovali in pripomogli k lake-mu uspehu. Igro bodo na splošno zahtevali in željo še ponovili, upamo celo, da večkrat in tudi v ostalih mestih, kjer so dane možnosti.

Prirodoslovci na terenu

Umljivo, da ima istrski del Slovenije, zlasti v koprskem okraju svoje naravne posebnosti, ki jih že zaradi zemljepisne lege nima in ne more imeti ostala Slovenija. Zato je prav, da naši domači prirodoslovci preiščejo vse teren in dožene, jo stanje zivalstva in rastlinstva z vsemi njunimi znamenitostmi.

V ta namen so prišli iz Ljubljane trije članj ornitološkega oddelka prirodoslovnega muzeja. Kot pove že ime oddela, se ti tovariši zanim

OB OBLETNICI LJUDSKE REVOLUCIJE Jugoslovanski federalizem

Propad starega fevdalnega reda, ki je pri nas gospodoval nekaj nad 13 stoletij, je bil v naših deželah povezan s pojavom nacionalnega gibanja. V mnogih nacionalnih državah, v katerih sestavo so tedaj bili naši narodi, je pritisk vladajočih slojev izzval odpor proti gospodarskemu izkoriščanju tužcev, političnemu in nacionalnemu zatiranju. Od druge polovice 18. stoletja prinaša narodnost vse bolj do izraza in vse bolj glasneje se postavljajo zahteva po osvoboditvi naroda od tuje oblasti.

V jugoslovanskih deželah se je misel o združitvi narodov, ki jih veže isti jezik, njegova stara kultura in osnove življenjske koristi, razvijala v posebnih okoliščinah. V mnogopartijski državi, kjer se je razrednemu izkoriščanju pridružil še nacionalno zatiranje, se je ta misel še poglobljala. Razvoj kapitalističnega načina proizvodnje je krepil naše mlado mešanost, in politično prodiranje tužcev in se je pod vplivom zapadnih revolucionarnih idej in narodnega preobrata v severnih slovanskih deželah kot tudi mnogih drugih ideološko političnih činiteľjev, sklicujoč se na narodnost postavilo v obrambo proti tužcem.

Tako se je pri nas rodilo nacionalno gibanje kot izraz odpora proti tujemu prodiranju. Njegov prvi nosilec pa je bilo mlado mešanost, pravzaprav naša mala buržoazija, nekaj nižjega plemstva in duhovništva, v srbskih deželah so to podprle močno kmečke množice.

Za prvi nosilci našega nacionalnega gibanja so čutili potrebo po združitvi in ta zaradi tega, ker so se zavedale svoje lastne slabosti v nasprotju s sovražnikovo premočjo. In zaradi tega, ker so samo s skupnimi moči lahko odbili močnejšega nasprotnika. Zaradi tega se že v začetku našega nacionalnega gibanja postavila skupno z nacionalno osvobodilno združitve jugoslovanskih narodov v eno državo.

Nekateri krogi so pred nedavnim trdili, kot da bi bil jugoslovanski federalizem neki novodobni domislek. Zgodovinska dejstva pa odločno pobijajo take popolnoma neosno-

vane trditve. Jugoslovanski federalizem, ako se pod njim razumeva težnja jugoslovanskih narodov za nacionalno osvoboditvijo in združitvijo v eno skupno državo na osnovi popolne enakopravnosti, je tako star, kot so stara nacionalna gibanja jugoslovanskih narodov. To gibanje je odgovorjalo osnovnim življenjskim interesom jugoslovanskih narodov, katere vse združuje, a nič ne razdružuje, razen potkušnje od zunaj. To misel so precej izrazito izražali že davni nosilci jugoslovanskega nacionalnega gibanja, kot so bili n. pr. panoslavist Jurij Krizanič. Za svojo idejo slovanske vzajemnosti je moral v 17. stoletju v pregradu v Sibirijo. Pavel Ritter Vitzevič na prehodu iz 17. v 18. stoletje naglašal v svojem delu »Oživljena Hrvatska« potrebo po združitvi jugoslovanskih dežel v eno državo.

V novejšem času je izrazil prvi to misel Dositej Obradović, veliki učitelj srbskega naroda. V svojem »Pismu Harlampiju« je 1783 leta prikazal etniško enotnost jugoslovanskih narodov. Srbski zgodovinar arhimandrit Jovan Rajić izražal to misel v svojem delu »Zgodovina raznih slovanskih narodov, predvsem Bolgarov, Hrvatov in Srbov«, ki jo je izdal 1794 leta na Dunaju.

To misel jugoslovanskega federalizma izražajo jasneje voditelji kmečkega upora v Srbiji. 1809 leta je »Vladajoči sveta« postal svojega kapetana Rada Vučinića k Napoleonu I. Predlagal je, da bi Napoleon pomagal in osvoboditi Srbije od Turkov, a osvobodena Srbija naj bi se pridružila ostalim jugoslovanskim deželah pod Napoleonovim pokroviteljstvom, ker nečijo ločiti svojo usodo od usode Ilirije, kjer je ista vera isti jezik in isti narod.

V hrvatskih deželah izražajo že pred Ljudevitom Gajem mnogi nosilci narodnega gibanja misel o združitvi. Ta misel se očituje v prizadevanju Jurija Sporera, ki 1823 leta propagira pod psevdonimom Jurija Matića ilirski jezik in združitve jugoslovanskih narodov. Ljudevit se izrazi v pesmi prof. Ljudevita Jelačića, ki 1822 leta govori o vseh jugoslovanskih deželah in jih

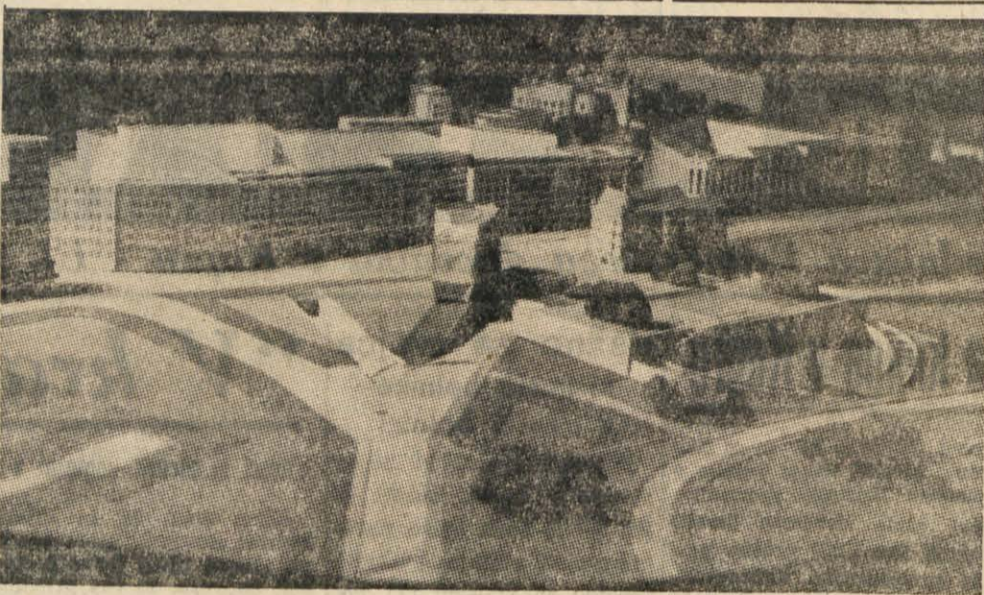
imenuje slovenska zemlja. Izražajo se tudi v delih slovničarja Josipa Durkovečkoga, ki 1826 leta propagira idejo združitve južnih Slovanov, ene same katoličanov, tudi pravoslavcev, medtem ko utajajo fevdalci 1827 leta madžarski jezik v hrvatske šole, tako kot je odločil Sabor (parlament). Kot odpor proti temu fevdalnemu kapitalizmu pa se v rodil ilirizem s svojimi predstavnik: Jankom Draškovićem, Ivanom Derkosem, Ljudevitom Gajem in drugimi, ki izražajo potrebo po nacionalni svobodi in združitvi vseh jugoslovanskih narodov v eno skupno državo. Ti politiki zahtevajo Veliko Ilirijo, a elevici ali eradikalna Iliri težijo kljub političnim računom ministra in groja Kolovratu za tem, da se »Velika Ilirija« ustanovi izven meja tedanje Avstrije.

Ilirizem postane osnova jugoslovanskega političnega gibanja, ki je hotelo v 30 letih preteklega stoletja združiti vse jugoslovanske dežele v eno

hrabrostjo osvoboditi. Vidim, da samo v slogi in prijateljstvu z njimi lahko tudi Hrvati napredujejo.

Medtem ko so se elevi Ilirizma navduševali okoli svojega lista »Branislava«, ki so ga v Beogradu na skrivaj tiskali, za jugoslovansko edinstvo, je sestajal v Srbiji 1844 leta njen prvi minister svoje Narodne skupne države »Bulgaro-Srbije« ali »Srbo-bulgarstva«. V njeno tvorbo naj bi prišli tudi drugi jugoslovanski narodi po osvoboditvi od tuje nadlade. Toda knez Mihajlo Obrenović je kmalu padel v mroe avstrijskega ministra Grafa Andriassija. Ta mu je zato, da bi razbil ta načrt in slovo jugoslovanskih narodov, ponudil (in to predvsem na papirju) Bosno do reke »Vrbasa«. Pravično je torej Svetozar Marković ošibal to račun dinstastije kot protifudžal. Toda uradna Srbija je tudi po poznejšimi Obrenovićih šla po isti poti. 1880 leta je prišlo po zaslugi dvora med Srbijo in Avstrijo sporazum o tajnih pogajanjih, ki so pomenila pravo izdajstvo narodnih koristi na račun dinstastije.

1843 leto odpira široke možnosti in Romanijo. Nekaj pozneje se zaključujejo pogajanja z bolgarskim osvobodilnim gibanjem. Njegov odraz je »Bulgarostanski protokola« dne 19. aprila 1867. Osvobitvi se je program, ki so ga izdelali bolgarsko-srbski politiki v pregledu skupne države »Bulgaro-Srbije« ali »Srbo-bulgarstva«. V njeno tvorbo naj bi prišli tudi drugi jugoslovanski narodi po osvoboditvi od tuje nadlade. Toda knez Mihajlo Obrenović je kmalu padel v mroe avstrijskega ministra Grafa Andriassija. Ta mu je zato, da bi razbil ta načrt in slovo jugoslovanskih narodov, ponudil (in to predvsem na papirju) Bosno do reke »Vrbasa«. Pravično je torej Svetozar Marković ošibal to račun dinstastije kot protifudžal. Toda uradna Srbija je tudi po poznejšimi Obrenovićih šla po isti poti. 1880 leta je prišlo po zaslugi dvora med Srbijo in Avstrijo sporazum o tajnih pogajanjih, ki so pomenila pravo izdajstvo narodnih koristi na račun dinstastije.

Maketa nove ureditve Terazij in teras pod hotelom »Moskvo« v Beogradu. Visoka hiša ob Terazijah je nova »Jugoslovanske knjige«.

skupno državno tvorbo. V tem smislu je 1894 leta rekel v Saboru Ivan Kukuljević: »Srbij so me naučili, kaj je patriotizem (domovinska ljubezen) in kako se je maščen srbski narod štiri stoletja borił proti Turkom in se končno s svojo

programa in sicer s strojno kraljevino a srbsko Volovino. Toda ta stvarnost se našel v vladni kontrarevoluciji, ki sta jo pri nas predstavljali ban Jelčić in patriarh Rapačić.

V Srbiji se je ta program skušal izvajati v 60 letih za vlade Mihajla Obrenovića. Ta je najprej stopil v stike z vidnimi predstavnik: politike združenja v Hrvatski predvsem s škofom Strasmayerjem in Racinim.

Istočasno pa se dvor tudi pogaja z Lajošem Košutom, zato da bi se osnovala »Donavska konfederacija«, ki bi v svojo jugoslovansko državno tvorbo vključevala tudi Madžar-

V Hrvatski so bile v 60 letih preteklega stoletja razmere približno prav tako težke. Medtem ko se Avstrija po porazih, ki jih je doživela v Italiji 1860 leta, bila primorana, z »Oktobristo« diplomom ukine Bachov absolutizem in tedanjem Državnem svetu in da da neke tako imenovane deklaracije o federalizaciji Avstrije, se je že pričela pogajati z Madžari o dualizmu in o tem, kako bi izgrala svoje glavne sovražnike — avstrijske Slovane in njihov federalistični program.

Prof. Ferdo Čulinović (Nadaljevanje sledi)

Ostanki starega rimskega mesta

Iz Kaira poročajo, da je egipčanski minister predložil zakonik osnutek, po katerem bo vlada podeljevala letno 100.000 egiptovskih funtov podpor raznim egiptovskim plovnim družbam. Nadalje mislijo izdati poseben zakon, na podlagi katerega bi bil izvozniki odn. uvozniki dolžni odpremiti 50 odstotkov celotnega egiptovskega izvoza odn. uvoza z domačimi ladjami. Končno treba navesti, da trenutno grade v raznih inozemskih ladjedelnih, po naročilih egiptovskih družb, 19 novih ladij s tonažo 86.864 ton. Ta program bodo z novimi naročili povečali na skupnih 100.000 ton.

Pridobivanje petroleja iz usedlin kanalov

Francoski biolog Laigret je odkril, da se da pridobivati zemeljsko olje iz rastlinskih odpadkov. Iz ene tone usedlin v kanalih je s pomočjo bakterije bacillus perfringens in raznih drugih kemikalij izločil 106 litrov petroleja in 124 m.3 svetlejšega plina.

V Parizu šola za lovce na kače

Strokovni pouk vodita dva poklicna lovca na kače. V Franciji je bilo doslej 15 poklicnih lovcev na kače, ki so ubili letno povprečno po 2000 strupenjač, katerih strup se uporablja v medicini.

COLONI ČERNE
v galeriji „Scorpione“

ČERNE: NOSILKA COLONI: RIBIČI IN ČOLNI

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Še nekatere podrobnosti o pogajanjih TRST - HAMBURG v RIMU

Poročali smo že o mednarodni železniški konferenci, ki je zasedala v dneh od 20. do 22. t.m. v Rimu, s sodelovanjem predstavnikov železniških uprav Trsta, Italije, Jugoslavije, Avstrije, Nemčije. Tam so razpravljali o ureditvi vprašanja tekmovanja med Trstom in severnimi pristanišči, ki postaja za Trst vedno važnejše. Konferenca je določila poseben odbor strokovnjakov, ki naj izdela poročilo za naslednji sestanek, ki bo okrog 12. decembra v Nemčiji, merda v Regensburgu. O dosedanjih razgovorih so vesti različne: nekateri trdijo, da se je pokazal nemški zastopnik nepopustljiv. Z italijanske strani da se je izrazila pripravljenost na nadaljnje popuste v korist Trsta, pač r kratkem odseku od Trbiža do Trsta. Glede na sjadransko pristaniško »skup-

nost« je jugoslovanska delegacija podpirala predloge italijanskih in tržaških delegatov. Glede avstrijskega stališča so informacije nejasne. Nekateri menijo, da so Avstriji naklonjeni Trstu, drugi n.p.r. »Astraz« dne 25. t.m. pa objavlja vest, po kateri da so Avstriji nastopili na konferenci v bistvu proti predlogom tržaške delegacije, ter so podpirali obnovitev nekdanjega münchenskega sporazuma, kar je osnovni predlog renske delegacije. Trdijo so, da tarifne razlike med Trstom in Hamburgom ne smejo presežati 15 odstotkov, kar je po mnenju tržaških krogov pre malo, kar obstajajo takšne razlike v bistvu že sedaj. So tudi informatorji, ki trdijo, da podpirajo takšno stališče zlasti angleški okupacijski krogi, kar bi slo lahko v korist določenih plovnih družb, ki se opirajo pred-

vsem na severne in severozapadne luke. Iz poslednje številke glasila avstrijskih spediterjev »Verkehr« je nadalje razvidno, da si hočejo avstrijski krogi pridržati na vse strani proste roke ter računajo razen s Trstom tudi s Hamburgom, vodno potjo po Labi, zvezo Donava-železnica-Main-Ren preko Regensburga-Würzburga itd. Tudi Genova in Benetke da prideta v poštev za določene transporte. To je mnenje vseh avstrijskih krogov, izrečeno v obliki komentarja na obisk delegacije iz Trsta (ravnatelj Spl. skladišče, ravnatelj železnice STO, ravnatelj Tržaškega Lloydja, SAIMA, Adriatica in spedicije Parisi), ki se je mudila na Dunaju tik pred pričetkom konference v Rimu, da bi razčistila vprašanje z avstrijskimi krogi in doseglja od njih podporo na konferenci. Duraj je zaenkrat hladno-pološen in odgovarja Trstu: računajte pristaniske usluge, čim nižje, dajte provizije velikim pošiljkam, povečajte plovno mrežo itd. Na monopol Trsta ne pristanejo, 80 odstotkov našega prometa pa že imate. Na dejstva ne odgovarjate z umetnimi tvorbami. — Vsekakor zgovoren ta raš cesarski Dunaj.

Novi gospodarski list bo moral služiti predvsem dnevnemu poslovnomu življenju, vsaj ugodno pojasnilo pravi tako. Namenjen je izrecno sproizvodnikom in trgovcem in v tem smislu ga bodo izpopolnjevali. Ni še jasno, kaj vse bo list objavil za to čaka ima tudi masno tiskano podlistek »rasnega politična«, ki skuša podati iz mednarodna dogajanja zgoščeni obliki, morda za tiste, ki jih drugače ne zasledujejo, kar pa je danes že redkost. Gospodarski pregled je nekakšno poročilo, ki ga je objavila »Astraz«, posnelo iz vestnika milanske trgovinske zbornice. Tudi sindikalni pregled ima prva stran. Skušaj biti svetski-nevtreleni, skoraj avstrijski. Osvrtalesno izpolnjujejo vsakovrstni praktični in manj praktični podatki, zaenkrat brez nekakega trdnega kriterija in v ogromni kolonami cen, podatkov iz poročila naše Trgovinske zbornice, raznih gospodarskih biltenov, meničnih preizestov, ponudb in popravševanj po blagu itd. Zakonodajna ZVU, uvozna in izvozna dovoljenja, trgovske pogodbe odn. vesti o tem, pristaniški promet, ladijski vozni red, podatki iz registra tvrdi itd. napolnjujejo ostali prostor. List ima najvešji platnice 14 strani malega formata. Novost je osnutek trgovskih uzarce za kavo, ki ga je izdelala Trgovinska zbornica in ki čaka na dokončni sprejem. Sicer pa — vedremo...

Jajce,
kjer so bili
29. nov. 1943
na zasedanju
AVNOJ-a
položeni temelji
novi državi
Federativni
ljudski republikli
Jugoslaviji.

ŠPORTNI DNEVNIK

Bavčerjeva prva med ženskami

Moska in ženska vrsta Škednja prvak moštev v orodni telovadbi

Da ni bilo večerj zvečer na zadnjem dnevu tekmovanja v orodni telovadbi med ženskami presenečenja, ki nam ga je pripravila Lili Misculin, bi bila končna lestvica tekmovanja precej drugačna. Naši res dobri telovadki Misculin se je takoj v začetku vaje ponesrečil raskok na gred in je morala prekiniti vajo, za kar je dobila 0 točk. Zaradi tega tudi ni mogla doseči prvega mesta.

Ob prisotnosti nekaterih članov vodstva ZDTV in ljubiteljev orodne telovadbe je kot prva začela vajo Reinhardtova ki jo pa ni zaradi tremne dokončala. V začetku je kazalo, da bo kot začetnica dobro izvedla svojo vajo, toda sredi te je padla z gredi. Za njo je nastopila Rutar Zorka, tudi začetnica, ki pa je vajo izpeljala do konca in si zaslužila 5,5 točk. Tretja je nastopila že zgoraj omenjena Lili Misculin, ki ji je izpodletel naskok na gred. Lavrenčičeva je prva dosegla zavidljivo viširo s svojo dobro in precej težko vajo. Z večjim treninjom bi lahko dosegla gotovo več. Bavčer Lia si je s svojo izvedbo zaslužila odlično oceno, zaradi katere je obdržala I. mesto v skupnem plasmanu. Tudi Lapašne je kot začetnica odlično izvedla svojo vajo, ki pa jo mora izpopolniti z nekaterimi težjimi elementi. Kot zadnja je nastopila Dolgan Neva, ki je z elegantno izvedbo težko vajo, vendar ji za popolnost manjka še kak težji element.

LILI MISULIN NA GREDI, KI JI JE VECERJ PRIPRAVILA PRESENEČENJE IN S TEM JE IZGUBILA ZAGOTOVLJENO PRVO MESTO V SKUPNEM PLASMANU.

Vrstni red plasmana na gredi je sledeč:
1. Dolgan Neva 9,8 točk; 2. Bavčer Lia 9,7; 3. Lavrenčič Devana 9,2; 4. Lapašne Bruna 7,2; 5. Rutar Zorka 5,5; 6. Reinhardt Anamarja 2,5; 7. Misculin Lili 0.

PRVAKINJA ZDTV V ORODNI TEOVADBI je postala BAVČER LIA s skupnim številom doseženih točk 36,9 od 40 dosegljivih. DRUGO MESTO je zasedla LAVRENCIČ DEVANA (36,2), 3. DOLGAN NEVA (34,2), 4. MISULIN LILI (27,1), 5. LAPAJNE BRUNA (24,5), 6. REINHARDT ANAMARIJA (19,1), 7. RUTAR ZORKA (17). ZORO WERK IZ ŠKEDNJA pa si je priboril NASLOV EKIPNEGA PRVA-

KA TRŽAŠKEGA OZEMLJA tako z MOSKO kakor tudi z ZENSKO VRSTO.

Kakor smo izvedeli do 17. decembra v Kopru mednarodno srečanje v orodni telovadbi med moškami in ženskami vrstama Trsta in Maribora. Orodni telovadki Trsta se bodo morali za to tekmo temeljito pripraviti in še posebno vežbati na konju, bradljih in drugu, medtem ko se bodo morale telovadke bolj pripraviti v preskoku čez konja in na dvočišniški bradlji. Podrobnosti nastopa bomo naknadno javili.

V Sidneju je avstralski atlet letonskega porekla Aleksis Hallis vrgel koplje 62,09 m. Godacere pa je na 220 v ovire dosegel 24,5.

Načrti za dopolnitev Iržaškega velesajma

Dne 24. t.m. je bil na sedežu sejsmske uprave pri Montebellu pregled načrtov o dopolnitvi zgradbe Tržaškega velesajma, prirežen v obliki razstave izdelanih predlogov posameznih arhitektov. Obenem so razstavljali tudi reklamne plakate za prireditve, ki so jih izbirali v okviru natečaja z nagradami. Načrti, od katerih ni nobeden dokončen, so deloma prišli že po datumu, ki je bil označen kot zadnji rok razstave, med temi pa jih je bilo nekaj posređenih. Občinstvo si je ta in naslednji dan samo ogledalo razstavo. Razen že znanega projekta arhitektov Arneri-Guaceli prinaša nekaj rovnosti zlasti smotno izdelani načrti arhitektov Ulessi-Routher, ki predlagajo tudi nov vhod za dovoz blaga in upošteva dosega-

nje trajne stavbe, kakor tudi potrebo pridobiti novih 4000 kvadratnih metrov razstavnega prostora z najmanjšimi stroški. Kakor rečeno, načrti ne ustrezajo popolnoma in jih bodo tehnični odn. projektanti velesajmske uprave sami predelali po potrebah in vidikih ustanove. Finančni okvir se jma, je, kakor izvemo iz pojasnil predsednika ing. Sospisja, zelo ugoden, saj je uprava lahko kar osem mesecev pred zapadlostjo zadostila obveznostim nasproti ZVU, ki je bila dala 140 milijonov posojila. Odplačanih je bilo kar 15 milijonov lir. Kljub temu je uprava zaključila poslovno leto s čistim prebitkom v višini 1 milijon lir, kar pove, da je prirejanje velesajmov, tudi v začetni obliki, dobičkov-

nosen posel. Potreba popolne izgradnje velesajma zahteva po računih sejsmske uprave nadaljnjih 250 milijonov lir, za katere je naprošena ZVU, ki naj bi jih dala v obliki posojila. Italijanska vlada je dala upravi na razpolago vsoto 40 milijonov lir, toda si je pri tem izgovorila — cesar nismo nikjer čitali — pravico na določen prostor in sicer v primeru gradnje osrednje spalnice narodov — merda vse I. nadstropje. To bi bilo blizu prvotnemu predlogu raznih krogov, naj si vsaka država zgradi lasten paviljon, ki so ga potem izpremenili v drugačen, t.j. naj se zgradijo poseben mednarodni razstavni paviljon. Ni še znano, ali so si odn. si bodo tudi druge interesirane države zagotovile razstavne prostore na podlagi posojila odn. plačila »a fond perdue«. Če je ta sistem najprej mernejši, je težko reči, ker bi omejen prostor velesajma lahko povzročil, ako ne daries, paš da jutri, izključenje morebitnih novih interesov.